

UCHWAŁA

Dnia 11 października 2017 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wojnicka

w sprawie **J.K.**

sędziego Sądu Rejonowego w [...]

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 11 października 2017 r.,

zażalenia, wniesionego przez sędziego

na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 10 maja 2017 r.,

w przedmiocie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych i obniżeniu wynagrodzenia o 50%.

uchwalił:

1. utrzymać w mocy zaskarżoną uchwałę;

2. kosztami sądowymi postępowania odwoławczego obciążyć

Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 10 maja 2017 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...], po rozpoznaniu sprawy J.K. – Sędziego Sądu Rejonowego w [...], z wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego w [...] o zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego oraz o obniżenie wynagrodzenia na czas

trwania tego zawieszenia, uchwalił na podstawie art. 129 § 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2062 ze zm., dalej jako u.s.p.) zawieszenie Sędziego Sądu Rejonowego w [...] J.K. w czynnościach służbowych do dnia prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego z jednoczesnym obniżeniem o 50% wysokości jego wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia.

W uzasadnieniu uchwały Sąd wskazał, że w wyniku uchwał Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...] z dnia 6 lutego 2009 r., oraz z dnia 19 czerwca 2009 r., wobec Sędziego J.K. mogło zostać wszczęte postępowanie karne oraz nastąpiło jego zawieszenie w czynnościach służbowych na czas trwania tego postępowania z jednoczesnym obniżeniem o 35% wysokości wynagrodzenia. Postępowanie karne zostało zakończone wyrokiem Sądu Okręgowego w [...] z dnia 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt V Ka .../16, mocą którego sędzia J.K. został skazany na łączną karę czterech lat pozbawienia wolności. W związku z tym rozstrzygnięciem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w Sądzie Okręgowym w [...] złożył dnia 28 kwietnia 2017 r. wniosek o zawieszenie sędziego J.K. w czynnościach służbowych do czasu prawomocnego zakończenia prowadzonego wobec niego postępowania dyscyplinarnego i o obniżenie jego wynagrodzenia o 50% na czas trwania tego postępowania.

Zakończenie postępowania karnego orzeczeniem kary pozbawienia wolności wobec sędziego, bez orzeczenia kary dodatkowej w postaci zakazu zajmowania stanowiska sędziego, zobowiązuje, zgodnie z art. 68 § 2 u.s.p. do kontynuowania postępowania dyscyplinarnego, zawieszonego na czas trwania postępowania karnego. Toteż Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2017 r. podjął zawieszone postępowanie dyscyplinarne.

Orzeczenie przez Sąd kamy, za przestępstwa opisane w wyroku skazującym, kary aż czterech lat pozbawienia wolności bez orzeczenia kary zakazu zajmowania stanowiska sędziego uzasadnia, zdaniem Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego dalsze zawieszenie sędziego J.K. w czynnościach służbowych do czasu zakończenia postępowania dyscyplinarnego. Wysokość orzeczonej kary pozbawienia wolności wskazuje natomiast na celowość obniżenia wynagrodzenia sędziego o 50% na czas trwania tego zawieszenia.

W zażaleniu na uchwałę Sądu Apelacyjnego- Sądu Dyscyplinarnego w [...] z dnia 10 maja 2017 r., którym obwiniony Sędzia J.K. zaskarżył tę uchwałę w całości, zarzucił Sądowi obrazę przepisów postępowania, tj. art. 96 § 1, art. 117 § 2, art. 133 § 2 i art. 6 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p., polegającą na uniemożliwieniu obwinionemu udziału w posiedzeniu, na którym podejmowana była zaskarżona uchwała i na przeprowadzeniu czynności procesowych pod jego nieobecność, pomimo braku w dniu posiedzenia dowodu o powiadomieniu obwinionego o terminie posiedzenia oraz na pozbawieniu go możliwości przedstawienia swojego stanowiska, zapoznania się i ustosunkowania do przedstawionych w sprawie dowodów i argumentów, jak to nazwał w zarzutach zażalenia - strony przeciwnej.

Obwiniony wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości. Podniósł w uzasadnieniu, że dnia 4 maja 2017 r., podczas jego chwilowej nieobecności listonosz pozostawił w skrzynce pocztowej do niego należącej informację o nadejściu bliżej nieokreślonej przesyłki z wiadomością o miejscu i czasie jej odbioru do następnego dnia. Dnia 6 maja 2017 r. umieścił w skrzynce ponowne, podobne zawiadomienie z terminem odbioru do 11 maja 2017 r. i jednocześnie informacją, że powinno to nastąpić w ciągu 14 dni od pierwszego zawiadomienia (czyli do 18 maja 2017 r.). Jednak jak wynika to z oświadczenia obwinionego oraz z załączonych do zażalenia kopii formularzy pocztowych, już 12 maja 2017 r. Urząd Pocztowy w [...] odesłał przesyłkę Sądowi Dyscyplinarnemu, który otrzymał ją dnia 15 maja 2017 r., czyli pięć dni po dacie posiedzenia, na którym podjęto zaskarżoną uchwałę. Zgłaszającemu się w terminie pod odbiór przesyłki obwinionemu oświadczone, że została odesłana do nadawcy dnia 12 maja 2017 r. Dnia 23 maja 2017 r. obwiniony odebrał kolejne zawiadomienie o posiedzeniu Sądu Dyscyplinarnego, odbytym 10 maja 2017 r. W tych okolicznościach obwiniony uznał, że ze strony poczty nastąpiło rażące naruszenie przepisów o skutecznym doręczeniu zawiadomień sądowych, z powołaniem się na art. 133 § 1 i 2 k.p.k. oraz §§ 5-7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie szczególnych zasad i trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu karnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 92). Obwiniony zarzucił też Sądowi rozpoznającemu sprawę, że z naruszeniem art. 117 § 2 k.p.k. przeprowadził czynności procesowe dnia 10 maja 2017 r. pod jego nieobecność, mimo braku dowodu doręczenia

zawiadomienia o posiedzeniu w żadnym trybie przewidzianym ustawowo. Nastąpiło więc naruszenie prawa obwinionego do obrony oraz zasady równości stron (art. 6 i art. 96 § 1 k.p.k.).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zażalenie obwinionego sędziego J.K. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Z dowodów przedstawionych przez obwinionego wynika, że nie został on prawidłowo zawiadomiony za pośrednictwem poczty o terminie posiedzenia Sądu Dyscyplinarnego w jego sprawie.

Naruszony został zatem art. 133 § 2 k.p.k., stosowany w postępowaniu dyscyplinarnym odpowiednio na podstawie art. 128 u.s.p. Jednakże obwiniony w uzasadnieniu zażalenia nie wspomniał, a jest na to dowód w postaci notatki służbowej urzędnika sądowego, że przed posiedzeniem, Sąd dwukrotnie próbował za pośrednictwem pracownika sądu doręczyć zawiadomienie o posiedzeniu i za pierwszym razem zastał w miejscu zamieszkania sędziego J.K. dorosłego domownika, który odmówił przyjęcia przesyłki. Odmówienie przyjęcia pisma sądowego w takich warunkach, nie rodzi wprawdzie skutku w postaci domniemania jego doręczenia (art. 132 § 2 k.p.k.), ale okoliczności tej odmowy należy dostrzegać przy ocenie postawy obwinionego w toku prowadzonego przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego.

Z art. 131 § 1 u.s.p. wynika, że sąd dyscyplinarny wysłuchuje sędziego, jeżeli stawiał się na posiedzenie. Oznacza to, że obecność sędziego nie jest na takim posiedzeniu obowiązkowa, lecz udział w nim, zgodnie z dyspozycją art. 96 § 2 k.p.k., jest uprawnieniem strony broniącej swych praw i interesów, co oznacza, że należy ją o terminie posiedzenia zawiadomić.

Doręczenie takiego zawiadomienia, wystosowanego w odpowiednim terminie umożliwiającym sędziemu stawiennictwo na posiedzeniu, było zatem obowiązkiem Sądu Dyscyplinarnego. Brak zaś powiadomienia, który zaistniał w niniejszej sprawie, musi być traktowany, jako rażące naruszenie prawa do obrony przysługującego obwinionemu – art. 6 k.p.k.

Powyższe uchybienie, z istoty swojej – udział obwinionego w posiedzeniu nie był obowiązkowy – nie miało charakteru bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.

Skoro zaś omówione wyżej naruszenie przepisów procesowych miało charakter względny, należało je powiązać z wpływem, jaki mogło mieć na treść zaskarżonej uchwały – art. 438 pkt 2 k.p.k.

Skarżący w swym zażaleniu nie uczynił tego w najmniejszym stopniu.

W tej sytuacji zauważyć wypada, że ze względu na prawomocne zakończenie wobec obwinionego postępowania karnego i skazanie go na karę czterech lat pozbawienia wolności za popełnione przez niego przestępstwa umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, przy jednoczesnym braku rozstrzygnięcia o prawie do dalszego wykonywania zawodu sędziego, zgodnie z dyspozycją art. 68 § 2 u.s.p. obowiązkowe było odwieszenie postępowania dyscyplinarnego i jego kontynuowanie.

Zgodnie z art. 129 u.s.p. skazanie za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego rodzi obligatoryjny skutek w postaci zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych oraz obliuguje na czas zawieszenia do obniżenia wysokości jego wynagrodzenia od 25% do 50%. Stwierdzić należy zatem, że sytuacja sędziego J. K. w zakresie, w jakim była przedmiotem posiedzenia Sądu Dyscyplinarnego w dniu 10 maja 2017 r., w decydującej mierze ukształtowana została poprzez obligatoryjne rozstrzygnięcia nakazane przez ustawę. Przedmiotem swobodnego ukształtowania ze strony Sądu Dyscyplinarnego mogła być w istocie jedynie wysokość obniżenia wysokości wynagrodzenia sędziego w granicach od 25% do 50%.

W zakresie tym jednak, skarżący nie przedstawił jakichkolwiek twierdzeń w swym zażaleniu. W szczególności nie wskazał, że jego nieobecność na posiedzeniu uniemożliwiła mu przedstawienie argumentów za tym, aby obniżenie jego wynagrodzenia nastąpiło na poziomie niższym niż 50%.

Nie sposób zatem przyjąć, w świetle treści zarzutów i ich uzasadnienia, że wykazano nimi, iż nieobecność obwinionego na posiedzeniu w dniu 10 maja 2017 r., miała wpływ na treść zaskarżonej uchwały.

Wypada zatem jedynie stwierdzić, że skoro po wyrażeniu zgody na pociągnięcie obwinionego do odpowiedzialności karnej jego wynagrodzenie zostało obniżone o 35%, to po zakończeniu postępowania karnego skazaniem sędziego J.K. na wysoką karę pozbawienia wolności, zrozumiałe jest obniżenie (do czasu

zakończenia podjętego postępowania dyscyplinarnego) wysokości tego wynagrodzenia do górnej ustawowej granicy – 50%.

Jak wskazano to już wyżej, w zaistniałej sytuacji procesowej, zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych miało z mocy ustawy charakter obligatoryjny.

W związku z powyższym, Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny nie znajdując jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia zażalenia, orzekł, jak w uchwale.

kc